KONCEPCIA AI A DIGITÁLNEJ GRAMOTNOSTI

v školskom roku 2026/2027

Umelá inteligencia sa postupne dostáva do povedomia detí a ovplyvňuje ich každodenný život. Je dôležité naučiť žiakov, ako si budovať zručnosti v oblasti digitálnej gramotnosti. Cieľom je viesť ich k tomu, aby porozumeli princípom fungovania umelej inteligencie, podporiť u nich kritické myslenie a oboznámiť ich s pravidlami bezpečného a etického používania. Umelá inteligencia nám ponúka pomoc s vyhľadávaním a spracovaním informácií, tvorbou textov, prekladmi, s tvorbou obrázkov a mnohým ďalším. Keďže technologický pokrok neustále napreduje, je dôležité správne a včasne reagovať na nároky spoločnosti. Chceme, aby deti vnímali, že umelá inteligencia nám ponúka pomoc, no nenahrádza myslenie človeka.

Prvky AI gramotnosti sú rozvíjané naprieč vzdelávacími oblasťami a predmetmi ako súčasť digitálnej gramotnosti. Ponúka možnosť prepájať jazyky, prírodovedné predmety, spoločenské vedy a umenie.

Nová AI gramotnosť zahŕňa **päť kľúčových komponentov**:

- princípy fungovania AI,
- tvorba a spolupráca s AI,
- kritické myslenie,
- zodpovednosť a bezpečnosť,
- identita a digitálna rovnováha.

Vyučujúci podporia dosiahnutie stanoveného cieľa cez tieto kompetencie:

- rozvíjať u žiakov digitálne zručnosti,
- rozvíjať zručnosť detí, orientovať sa v prostredí umelej inteligencie a vnímať rozdiel medzi ľudskou a umelou inteligenciou,
- naučiť žiakov bezpečne a eticky využívať pomoc umelej inteligencie,
- naučiť žiakov pracovať s rôznymi AI nástrojmi.

Čo sa žiaci naučia:

V **prvom cykle** sa žiaci naučia rozpoznávať technológie využívajúce umelú inteligenciu v bežnom živote. Pochopia, že stroje sa učia z dát, vytvoria jednoduché zadania pre AI nástroje pod vedením učiteľa a nebudú umelej inteligencii pripisovať ľudské vlastnosti. Školy zároveň zdôraznia význam reálnych medziľudských vzťahov, ktoré technológie nenahradia.

V **druhom cykle** žiaci porozumejú tomu, že kvalita dát ovplyvňuje kvalitu výstupov AI. S podporou učiteľa budú využívať generatívnu AI ako pomocníka pri učení, naučia sa overovať informácie z viacerých zdrojov a budú reflektovať etické a sociálne dopady technológií. Súčasťou vzdelávania bude aj budovanie zdravej digitálnej rovnováhy.

V **treťom cykle** si žiaci prehĺbia poznanie princípov fungovania veľkých jazykových modelov, AI asistentov a agentov. Naučia sa samostatne vyberať vhodné AI nástroje podľa charakteru úlohy, kriticky hodnotiť výstupy, rozpoznávať manipulácie a dezinformácie a transparentne priznávať mieru využitia AI pri svojej práci. Dôraz sa bude klásť aj na ochranu súkromia a analýzu širších spoločenských a environmentálnych dopadov umelej inteligencie. (www.ai.iedu.sk).

Rozvoj AI gramotnosti podporuje formovanie digitálne gramotného absolventa, ktorý využíva technológie bezpečne, kriticky vyhodnocuje informácie, rešpektuje etické princípy a zodpovedne využíva nástroje umelej inteligencie pri učení a riešení problémov.

Na našej škole budeme pracovať s týmito metodickými materiálmi:

- Metodiky Ju a Pí, Karty, AI a duševné zdravie, AI v predmetoch – voľne dostupné na webovej stránke www.ai.iedu.sk,
- PPT prezentácie,
- pracovné listy.

Pri využívaní nástrojov umelej inteligencie škola dbá na ochranu osobných údajov žiakov, dodržiavanie autorských práv a zásady bezpečného používania digitálnych technológií.

Plán AI gramotnosti na školský rok 2026 - 2027

September	**Zodpovednosť**
Začlenenie AI gramotnosti do TVVP	pedagogickí zamestnanci školy
Etický kódex, nástroje AI	pedagogickí zamestnanci školy
Október	
Aktivita: Ľudská inteligencia vs. umelá inteligencia	učitelia INF
November	
Diskusia – Bezpečné využívanie AI	učitelia INF
December	
AI a duševné zdravie – rozhovory v triedach	triedni učitelia
Január	
Aktualizácia nástrojov AI na našej škole	koordinátor
Február	
AI v predmetoch – príprava aktivity pomocou AI	pedagogickí zamestnanci školy
Marec	
AI v každodennom živote – diskusia, projekty	triedni učitelia
Apríl	
Aktívna práca s metodikami o AI na hodinách INF.	učitelia INF
Máj	
Dotazník o práci s AI.	koordinátor
Jún	
Vyhodnotenie aktivít	koordinátor

Vyhodnotenie

Plnenie Koncepcie rozvoja AI a digitálnej gramotnosti bude vyhodnocované na konci školského roka vedením školy, koordinátorom digitálnej transformácie a pedagogickou radou. Výsledky vyhodnotenia budú slúžiť ako podklad pre aktualizáciu koncepcie, plánovanie ďalších aktivít a skvalitňovanie využívania digitálnych technológií a nástrojov umelej inteligencie vo výchovno-vzdelávacom procese.
Pri vyhodnocovaní sa bude sledovať miera zapojenia žiakov a pedagogických zamestnancov do aktivít, efektívnosť využívania digitálnych nástrojov a rozvoj kompetencií súvisiacich s AI a digitálnou gramotnosťou.

Ukazovatele úspešnosti

- úroveň digitálnych a AI kompetencií žiakov primerane veku a vzdelávaciemu cyklu,
- schopnosť žiakov bezpečne, zodpovedne a eticky využívať digitálne technológie a nástroje umelej inteligencie,
- schopnosť kriticky posudzovať informácie získané z digitálnych zdrojov a AI systémov,
- počet realizovaných aktivít, projektov a vyučovacích hodín zameraných na digitálnu a AI gramotnosť,
- využívanie digitálnych technológií a AI nástrojov vo vyučovaní jednotlivých predmetov,
- rozvoj mediálnej, informačnej a dátovej gramotnosti žiakov,
- účasť žiakov na súťažiach, projektoch a aktivitách zameraných na informatiku, digitálne technológie a umelú inteligenciu,
- rozvoj schopnosti tvorivo riešiť problémy s využitím digitálnych nástrojov,
- spätná väzba žiakov, pedagogických zamestnancov a zákonných zástupcov,
- dodržiavanie zásad ochrany osobných údajov, autorských práv a bezpečnosti v digitálnom prostredí.

Prepojenie na profil absolventa školy

Rozvoj AI a digitálnej gramotnosti významne prispieva k formovaniu profilu absolventa školy. Absolvent:

- využíva digitálne technológie bezpečne, efektívne a zodpovedne pri učení, komunikácii a riešení každodenných problémov,
- primerane veku využíva nástroje umelej inteligencie ako podporu učenia, tvorby a získavania informácií,
- kriticky hodnotí informácie získané z digitálnych zdrojov, rozpoznáva dezinformácie a overuje ich dôveryhodnosť,
- rozumie základným princípom fungovania digitálnych technológií a umelej inteligencie,
- rešpektuje etické princípy, autorské práva a ochranu osobných údajov v digitálnom prostredí,
- uplatňuje tvorivé, kritické a analytické myslenie pri práci s informáciami a digitálnymi nástrojmi,
- efektívne komunikuje a spolupracuje v digitálnom prostredí,
- využíva digitálne technológie na prezentáciu vlastných nápadov, projektov a výsledkov práce,
- je pripravený na ďalšie vzdelávanie a život v digitálnej spoločnosti,
- pristupuje k technologickým inováciám zodpovedne, eticky a s vedomím ich prínosov i možných rizík.

Rozvoj AI a digitálnej gramotnosti podporuje formovanie absolventa školy, ktorý je samostatný, zodpovedný, kriticky mysliaci, technicky gramotný a pripravený aktívne pôsobiť v modernej digitálnej spoločnosti pri zachovaní hodnôt školy a princípov bezpečného a etického využívania technológií.

Koordinátor:
1. stupeň a 2. stupeň: Mgr. Janka Oláhová